AKTIVNO ŽIVLJENJE IN SKRB ZA LASTEN RAZVOJ

Marta Božič
VIA, Maribor

Osveščanje ljudi za delovanje za skupno blaginjo

Človek, ki se resnično poglobi v vprašanje, ali je izobraževanje za aktivno državljanstvo nujnost ali utopija, mora priti do sklepa, da je to nujnost. Sama tako izobraževanje razumem kot spodbujanje, bodrenje ljudi, naj bodo aktivni na področju, ki jim najbolj ustreza, na katerem so lahko najbolj koristni za skupnost in zase. Hkrati je treba pomagati tudi s konkretnimi nasveti, napotki, kaj in kako storiti v določenem primeru. Gre za ozaveščanje ljudi, naj se ne prepuščajo na milost in nemilost okoliščinam, temveč naj s svojo dejavnostjo te okoliščine spreminjajo v skupno in osebno blaginjo.

Takšno delo z ljudmi naj bo strokovno in dobro organizirano. Torej gre za pravo izobraževanje, za načrtno vzgojo izobraževalcev in izobraževancev. Kolokvij s temo o aktivnem državljanstvu je dal smernice o njegovi vsebini. Povzel je izhodišča za razmišljanje, kako ljudem vlivati moč in znanje, da bodo s svojo dejavnostjo bolj vplivali na ugoden razvoj sebe in svoje države.

Spodbujanja, ki ga imam v mislih, bi morali biti deležni izobraženci in preprosti ljudje. Najprej bi se morali udeležiti tovrstnega izobraževanja prav tisti, ki bodo kasneje izobraževali izobraževalce, in novinarji oziroma odgovorni ljudje v medijih, ki krojijo javno mnenje.

Toliko v zvezi s vprašanji, ki jih je zastavil ACS kot organizator srečanja. Vendar bi ra-

Kdo naj poskrbi za izvajanje izobraževalnih programov za aktivno državljanstvo? Zdi se mi logično, da tisti, ki so v državi že zdaj odgovorni za izobraževanje odraslih, in to je Andragoški center Slovenije (ACS). S tem ko je sprožil kolikvij s temo Aktivno državljanstvo, je pokazal prepričanje o koristnosti teh aktivnosti. Te aktivnosti naj tudi nadaljuje. Prepričan mora biti o svojem poslanstvu na tem področju in se zavedati, da prepričanje in pozitivna naravnost že sama po sebi urejata zadeve tako, da se dobro izidejo. Misel je namreč energija, ki teži k materializaciji. Vztrajno naj obvešča in ozavešča tiste, ki odločajo (politike), in tiste, ki krojijo javno mnenje (medije oziroma novinarje). Čim prej naj poskrbi za sistematično usposabljanje tistih, ki bodo za aktivno življenje usposabljali druge. Vstop v novo tisočletje je pravi, po moje celo skrajni čas, da najvišje državne institucije (s pomočjo ACS) sprožijo široko dejavnost, ki bo ljudi spodbujala na vse mogoče načine.

da še podrobneje pojasnila, kaj si predstavljam z bodrenjem in spodbujanjem k večji aktivnosti Slovencev.

AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE

Vsako obdobje ima svoje značilnosti. Še pred nedavnim smo bili sredi industrijskega obdobja, zdaj smo globoko zakoračili v informacijsko dobo. A pred nami je že novo obdobje, obdobje zavesti. Zavest – zavedanje pomeni, da razumemo, da sami ustvarjamo življenje. To pomeni, da se zavedamo svojih možnosti in svoje odgovornosti. Za-

vedamo se, da smo neločljivi del univerzuma. Univerzum je usmerjen razvojno in podpira vsakogar, ki pripomore k razvoju in napredku. Naše delovanje mora temeljiti na razumevanju, da imamo z vidika univerzuma vsi enake možnosti, pravice do napredka, razvoja, spoštovanja, ljubezni in da se moramo za to vsi enako truditi. Univerzalni zakoni ščitijo vsakogar, ki deluje v skladu z njimi. Ko se bomo zavedali, da ima vsako naše dejanje posledice za nas same, bomo dobro premislili, preden se bomo na primer: jezili in tako izgubljali energijo, ne bomo iskali koristi zase na račun drugih in depresivno čakali na boljše čase. Zavestno in načrtno se bomo trudili razumeti, kakšna je naša naloga z vidika univerzalne enosti. Danes morajo tudi skeptiki upoštevati dejstvo, da smo vsi del univerzalne množice. V eksaktnih vedah, kot so kemija, fizika in druge, je vse več spoznanj in dokazov, da je »Vse v enem, eno v vsem (kot meni Mitja Peruš v svoji knjigi z enakim naslovom), da smo energetsko vsi prepleteni.

Stopnjevanje zavedanja, kdo smo, kaj vse zmoremo, kakšne so naše omejitve, in poglobljanje razumevanja, da storimo največ dobrega za svoje okolje in zase, če se posvečamo sebi in smo aktivni v skupnosti, bi moralo biti bistvo izobraževanja za aktivno državljanstvo.

V tako širokem v okviru se mi zdi pojem »izobraževanje za aktivno državljanstvo« skorajda preozek. Ustreznejši bi bil morda pojem »izobraževanje za aktivno življenje«. Ljudem bi bilo treba pojasniti, koliko koristi imajo lahko od pozitivnega gledanja na življenje, razumevanja in sprejemanja sebe in svojega okolja, od svoje aktivne vloge pri sprožanju dogodkov. Stephen R. Covey, avtor svetovne uspešnice »7 navad zelo uspešnih ljudi«, je postavil na prvo mesto prav to, da sami sprožamo aktivnosti, ne le da čakamo in se samo odzivamo.

ZAVESTNA SKRB ZA LASTEN RAZVOJ

Ljudje, ki se zavestno ukvarjajo s svojim razvojem, široko dojemajo življenje, v vsakem in v vsem iščejo pozitivne plati, dobro sodelujejo z drugimi, bodisi v politiki, gospodarstvu, šolstvu ali drugje. Duhovne, »mehke« vrednote izredno pozitivno vplivajo na uspešnost našega dela, povečujejo tudi naše materialne koristi. Pospešujejo sodelovanje, dobro sodelovanje pa stopnjuje našo energijo oziroma naše sposobnosti, rojeva nove in nove ideje, razvoj, ustvarja neslutene sinergične učinke.

Izobraževanju ljudi za aktivno življenje oziroma stopnjevanju zavesti je treba posvetiti več časa. Vztrajno je treba dopovedovati, da je materialna varnost (moč) sicer nujna, in ljudem pomagati, da jo dosežejo, hkrati pa utemeljevati nujnost duhovne moči. Materialna moč izhaja iz gmotnega položaja, duhovna moč pa iz pozitivne naravnosti in lastnih sposobnosti, ki jih človek razvija le z aktivnostjo. Tudi materialno gotovost mnogo lažje doseže ozaveščen, pozitivno naravnan človek. Treba je spodbujati ljudi, da se začno bolj zavedati svoje edinstvenosti. Človek, ki se zaveda, da se v vsakem izmed nas skrivajo neprecenljive, čisto posebne spo-

Pomembno je, da človek ni pasiven, da se vključuje v dogajanje, da naredi, kolikor more. Če ima na primer dar pisanja, naj piše, če čuti veselje do poučevanja, naj poučuje, če je rojen voditelj, naj vodi, če uživa pri šivanju, naj šiva. On sam in njegova okolica se morata le zavedati, da piše zato, ker je pri tem uspešen in s tem koristi tudi drugim, da poučuje iz ljubezni do poučevanja, da vodi, ker vidi daleč naprej in je za tako delo tudi usposobljen, in da šiva zato, ker ga nič na svetu bolj ne veseli kot zadovoljna stranka.

Zmanjšanje energije

Sinergijsko povečanje energije

Slika 1: Dobro sodelovanje povečuje našo energijo
(slika je iz knjige Marte Božič
Sodelovanje in organiziranje)

sobnosti, bo te sposobnosti iskal, pri tem užival in napredoval. Čedalje več ljudi bo v sebi odkrilo sposobnost javnega delovanja, in to si bodo tudi upali. Ozaveščeni, aktivni, sposobni ljudje bodo tudi politično bolje delovali. Za vodje bodo izbirali sebi podobne. V vodstvo države bodo lahko prišli le še pozitivno naravnani, konstruktivni ljudje, ljudje, ki bodo sposobni dobro sodelovati in se bodo zavzemali predvsem za skupne interese.

Lahko bi naštevala konkretne teme izobraževanja za aktivnejše življenje, na primer osebna rast, osebni marketing, odkrivanje lastne nadarjenosti, zdravo življenje (šport in rekreacija, zdrava hrana, čustvena stabilnost, duhovna rast ...). A se mi zdi primernejše, da se najprej v nas, ki o tem razmišljamo, trdno zasidra zavest, da ni več vprašanje, ali izobraževati ali ne, temveč da gre le za to, kako bi to najbolje in najhitreje izpeljali.

Menim, da je vsak intelektualec (definicijo, da je intelektualec tisti, ki skrbi za širjenje znanja, bi še dopolnila, da je vsak intelektualec, ki skrbi za dvig svoje in tuje zavesti) dol-

žan pomagati po svojih močeh. Vsak, ki deluje, sam doseže največje rezultate. Stopnjuje svoje sposobnosti in zadovoljstvo. Ali je kaj lepšega, ko vidiš, da gre ljudem bolje, ker si jim pomagal izboljšati njihove sposobnosti?! S sprožanjem in izvajanjem aktivnosti za razvoj zavesti ljudi bomo naredili največ, kar je mogoče.

Zavestni ljudje so srečni in zadovoljni, materialna preskrba jim ne dela težav, ker so aktivni, ustvarjalni in samozavestni. K sebi pritegnejo pozitivne ljudi in ugodne okoliščine. Zdravi, zadovoljni in uspešni posamezniki pa so najtrdnější temelj za intenziven in zanesljiv razvoj naše države.

VIRI

Božič, Marta: Sodelovanje in organiziranje, VIA, Maribor, 1996.

Covey, Stephen R.: 7 navad zelo uspešnih ljudi, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1994.

Peck, M. Scott: Svet, ki čaka, da se bo rodil, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1996.

Peruš, Mitja: Vse v enem, eno v vsem, DZS, Ljubljana, 1995.